

תשס"ד - 2004

אוניברסיטת בר-אילן
החוג המשולב למדעי החברה
מבוא לסוציולוגיה
74-120-01
ד"ר אורית ברור בן-דוד
מתרגל: מר משה לוי

סמסטר ב'

מטרת הקורס:

הקורס יערוך היכרות עם מגוון נושאים ומושגים שהסוציולוגיה עוסקת בהם, עם התפיסות התיאורטיות המנחות אותה, ויבחן את תרומתה של הדיסיפלינה לחקר החברה. הנושאים ידונו באופן תיאורטי ובאמצעות דוגמאות ממחקרים חברתיים.

מבנה הקורס:

הקורס הוא שנתי ומבוסס על הרצאה בת שתיים ותרגיל של שעה. התרגיל מהווה השלמה של השיעור ובו יערך שיח על טקסטים מתאימים לנושא השיעור.

חובות המשתתפים בקורס:

1. נוכחות והשתתפות פעילה בהרצאות ובתרגילים.
2. הגשת כל התרגילים בהתאם להנחיית המתרגלת, וקבלת ציון מינימום 60 בכל אחד מהם. תלמיד שלא ימלא חובה זו לא יוכל להבחן.
3. בסוף כל סימסטר תיערך בחינה. הציון הסופי מורכב מציון שתי הבחינות שה"כ 70% וציוני התרגילים שה"כ 30%.

ספרים מומלצים:

1. משוניס, ג. תשנ"ט (1999). סוציולוגיה. תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה.
שמו סוציולוגיה לפי משו. סו (423137)

2. שפירא, י. ובן-אליעזר, א. תשמ"ט (1989) יסודות הסוציולוגיה. תל-אביב: עם-עובד.
שמו סוציולוגיה לפי שפי. יס (53585)

3. ברגר, פ.ל. תש"ל (1970). הזמנה לפגישה עם הסוציולוגיה. תל-אביב: עם-עובד.
שמו סוציולוגיה לפי ברג.הז (113073)

4. רם, א. (עורך) תשנ"ג. (1993). החברה הישראלית היבטים ביקורתיים. תל-אביב: ברירות.
שמו סוציולוגיה לפי חבר.הי (222147)

שעור מס. 1: מהי תרבות?

הול, א. 1986. "הלשון האילמת" בתוך: רוט-הלר ונווה (עורכים) היחיד והסדר החברתי. תל-אביב: עם עובד.
עמ' 26-21.
שמו סוציולוגיה לפי יחי.וה (53282)

למיש, ד. 2000. "אם אתה לא שם אתה לא קיים. הפרסומת כאשנב הצצה לחברה הישראלית". בתוך: הרצוג ח. (עורכת) חברה במראה. תל-אביב: הוצאת רמות. עמ' 539-559.
שמו מדעי המדינה לפי חבר.במ (481494) וגם תדפיס 7771 (467148)

יהושע, א., ב. 2001. "רב תרבותיות בישראל". מפנה 32: 19-24.
כתב עת באולם 4

שביט, ז. 2002. "לחזור אל הליבה התרבותית". פנים 20: 113-122.
כתב עת באולם 4

ויטמן, ס. "שמות פרטיים כמדדי תרבות 1882-1980", בתוך: נ. גרץ, (עורכת) נקודת תצפית: תרבות וחברה בארץ ישראל, ת"א: האוניברסיטה הפתוחה, עמ' 141-151.
שמו סוציולוגיה לפי נקד.תצ (82458) וגם תדפיס 3345 (166373)

שעור מס. 2: מרכיבי התרבות

פייגה, מ. 2001. "יצחק רבין: הנצחתו והנצחת הנצחתו." בתוך: גרינברג, ל. (עורך) זיכרון במחלוקת: מיתוס, לאומיות ודמוקרטיה - עיונים ברצח רבין. אוניברסיטת בן-גוריון: מכון המפרי למחקרים חברתיים. עמ' 39-64. **שמו סוציולוגיה לפי זכר במ (467113)**

בארט, ר. "מכונית הסיטרואן החדשה". (תדפיס באנגלית) **תדפיס 80 (0163815) – כולל תרגום לעברית**

סעדה - אופיר, ג. 2001. "בין "ישראליות" ל"מזרחיות": הכלאות מוסיקליות מן העיר שדרות". סוציולוגיה ישראלית ג' (2): 253-276. **כתב עת באולם 4 בדלפק**

לאסון, ק. שיבוש תרבות, תל-אביב, בבל, עמ' 151-179. **שמו סוציולוגיה לפי לסן. שב (523659)**

סעיף 1.01 לומסקי-פדר, ע. 2003. "מסוכן לאומי לקהילת אבל מקומית: טקס יום הזיכרון בבתי ספר בישראל". מגמות. מ"ב, (3): 353-387. **כתב עת באולם 4**

שעור מס. 3: תהליך החברות

מיד, ג. ה., 1988. "נפש עצמות וחברה". בתוך ברום וסלזניק, סוציולוגיה - יסודות עקרונית וגישה. תל-אביב: הוצאת צ'ריקובר. עמ' 111-115. **שמו סוציולוגיה לפי ברו. סו (113086)**

בקר, ה. 1986. "חניכתו של מעשן המריחואנה". בתוך: רוט-הלר ונווה (עורכים) היחיד והסדר. **שמו סוציולוגיה לפי יחי. וה (53282)**

שעור מס. 4: חברות לתפקידי מין

שון-לוי, א. 2001. "חתרנות בתוך דיכוי: כינון זהויות מגדריות של חיילות בתפקידים גבריים." בתוך: יעל עצמון (עורכת) התשמע קולי: ייצוגים של נשים בתרבות הישראלית. ירושלים: מכון ון-ליר. עמ' 272-302. **שמו סוציולוגיה לפי התש. קו (0484039)**

ליבס, ת. 2000. "הסינדרלות החדשות". פנים 12: 26-38. **כתב עת באולם 4**

וימן, ג. 2000. "מגדר ופרסומת: נשים וגברים בתשדירי הפרסומות בטלוויזיה הישראלית." מגמות. מ (3): 466-485. **תדפיס 9584 (577273)**

ויצמן ואחרים (1972) "סוציאליזציה לתפקידים מיניים בספרים מצויירים לגיל הרך" (תדפיס באנגלית). **תדפיס 2247 (149136)**

שעור מס. 5: זהות ואחרות

רבינוביץ, ד. 1993. "נוסטלגיה מזרחית, איך הפכו הפלסטינים ל"ערביי ישראל". תיאוריה וביקורת 4: 141-151. **כתב עת באולם 4 בדלפק**

צפתי, י. 1999. "השד העדתי בישראל: בתוך הבקבוק על אש קטנה" מגמות 1: 5-30. **כתב עת באולם 4 וגם תדפיס במערכת תדפיסים הסרוקים ADA (537209)**

שעור מס. 6: קבוצות חברתיות

גל, מ. 1986. "ייחידת הסיור כקבוצה חברתית". בתוך: רוט-הלר ונווה (עורכים), היחיד והסדר החברתי. תל-אביב: עם עובד. עמ' 77-95. **שמו סוציולוגיה לפי יחי. וה (53282)**

(a)

(b) שער מס. 7 : ארגונים

יזרעאלי, ד. 1998. "הגבולות המשתנים של מפעל טלוויזיות." בתוך : אבוהב, א., גולדברג, ה., הרצוג, א. ומרקס, ע. (עורכים), ישראל: אנתרופולוגיה מקומית. תל-אביב : ציריקובר מוציאם לאור בע"מ. עמ' 87-105. **שמור סוציולוגיה לפי ישר. אנ (385324)**

שער מס. 8 : התנהגות קולקטיבית

דהן-כלב, ה. 1998. "מאורעות ואדי סאליב." תיאוריה ובקורת 13-12 : 149-157. **כתב עת באולם 4 וגם תדפיס 9185 (564256)**

שער מס. 9 : סטייה ופיקוח חברתי

בן-יהודה, נ. 1996. "מוצאי שבת 4 בנובמבר 1995 כיכר מלכי ישראל, ת"א : רצח פוליטי בארץ-ישראל." אלפיים. 12 : 181-210. **כתב עת באולם 4 וגם תדפיס 5624 (358588)**

פוקו, מ. 1986. תולדות השיגעון בעידן התבונה. ירושלים : כתר. עמ' 180-206. **שמור סוציולוגיה לפי פוק.תו (47317) וגם תדפיס 3202 (209733)**

גופמן, א. 1986. "המאפיינים של מוסדות כוללניים." בתוך : רוט-הלר ונווה (עורכים) היחיד והסדר החברתי. תל-אביב : עם עובד. עמ' 262-230. **שמור סוציולוגיה לפי יחי.וה (53282)**

בן-זאב, א. 1993. "רכילות אופיינית." בתוך : א. בן-זאב וא. בן-זאב (עורכים) רכילות. תל-אביב : הוצאת הקיבוץ המאוחד. עמ' 15-28. **שמור סוציולוגיה לפי רכי (בן-זאב) (0227934)**

שער מס. 10 : אי שוויון חברתי I : ריבוד

יפתאל, א. 1998. "אי שוויון זה עניין של גיאוגרפיה." פנים 42-32 : 4. **כתב עת באולם 4**

אלמלך, י. ולוין-אפשטיין נ. 1998. "הגירה ושיכון בישראל : מבט נוסף על אי-שוויון אתני", מגמות, לט (3), 243-269. **כתב עת באולם 4 וגם תדפיס 9585 (577319)**

שער מס. 11 : אי שוויון חברתי II : אתניות

כהן, י. 1998. "פערים סוציאקונומיים בין מזרחים ואשכנזים, 1975-1995." סוציולוגיה ישראלית. א (1) עמ' 114-134. **כתב עת באולם 4 בדלפק וגם תדפיס 6158 (401277)**

סמוכה, ס. תשמ"ד. "עדתיות וצבא בישראל : תיזות לדיון ומחקר." מדינה ממשל ויחסים בינלאומיים. 22 : 5-32. **כתב עת באולם 4 וגם תדפיס 5661 (360853)**

לוי, ג. וברקאי, ת. 1998. "יום השואה בעיניים מתקדמות." פוליטיקה. 1 : 27 - 47. **כתב עת באולם 4 וגם תדפיס 9586 (577331)**

סעיף 1.02

שער מס. 12 : אי שוויון חברתי III : מיגדר

אלמוג, ע. 2000. "חלוצה, צברית, עקרת בית, יאפית : שינויים בדמות האישה הישראלית ובמעמדה חברתי." ביקורת ופרשנות 34 : 19-64. **תדפיס 7994 (480841)**

הרצוג, ח. 1999. "נשים בפוליטיקה ופוליטיקה של נשים." בתוך: יזרעאלי, ד. ואחרות (עורכות) מין מגדר ופוליטיקה. תל-אביב: הקיבוץ המאוחד. עמ' 307-355.
שמור סוציולוגיה לפי מין. מג (0439915) וגם תדפיס 8013 (483343)

יזרעאלי, ד. 1999. "מגדור בשירות הצבאי בצה"ל." תיאוריה וביקורת, 14: 85-109.
כתב עת באולם 4-בדלפק וגם תדפיס 7199 (435258)

שעור מס. 13: שינוי חברתי

בר-יוסף, ר. 1996. "סוציולוגיה של המשפחה לאור שינויים חברתיים וחידושים ביוטכנולוגיים." מגמות ל"ח: 5-29.
כתב עת באולם 4 וגם תדפיס 5547 (357192)

פרס, י. 2000. "ומי ישמור על המשפחה? " פנים 12: 48-52.
כתב עת באולם 4 וגם תדפיס 7986 (479691)